

NOVIOCACTUM

Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen
van Succulenta.

Jaargang 1 nummer 8, augustus 2016

Een fraaie euphorbia bij Anjo en Coby

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk   0487 – 542704
voorzitter   th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg   0485 - 880300
penningmeester   jjongekrijg@ziggo.nl

Riet Maessen   024 – 3440425
secretaris   rietmaessen@xs4all.nl

BIBLIOTHECARIS

Lieda Dekker   0487 – 561803
    liedadekker@icloud.com

REDACTIE NOVIOCACTUM

Theo Heijnsdijk   0487 – 542704
    th.heijnsdijk@gmail.com

Contributie: € 15,- per jaar.
gironummer NL25INGB0001914156 tnv 'Succulenta' afd.
Nijmegen.

Bijeenkomsten:
Elke eerste dinsdag van de maand bij HELICON opleidingen,
Marga Klompélaan 37, 6532 SB, Nijmegen. Aanvang 19.30 precies.

Uitnodiging

Op dinsdagavond 2 augustus gaan we op bezoek bij Lieda in haar nieuwe huis en de gloednieuwe kas. We zijn welkom vanaf 19.00 uur.

Parkeren kan aan de dijk. Wie dat niet prettig vindt, kan ook ongeveer 75 meter verderop (vanuit de richting Nijmegen gezien) op een parkeerterreintje parkeren.

We hopen op mooi weer. Gezellig wordt het in ieder geval.

Verlagen

Verlag bezoek bij Tonnie en Annie op dinsdagavond 5 juli.

Als iedereen op het eind van de avond netjes rond een paar heel grote tafels zit kan ik gemakkelijk het aantal leden tellen dat naar deze toch wel “anders dan anders avond” is gekomen. (ik zeg wel gemakkelijk: maar ik weet dat ik altijd een paar keer na moet tellen om het juiste aantal (16) op te schrijven: Theo probeerde het ook en moest ook hertellen) Maar eerst het begin. Met Annie had ik eerder telefonisch overleg gehad. We zouden namelijk deze avond twee leden bezoeken, weliswaar aan dezelfde dijk en dus op niet al te grote afstand van elkaar, maar toch. We zouden starten bij Tonnie,

Tonnie pakt het cadeautje uit dat Ton Ramak meegebracht heeft.

die zou voor iets lekkers bij de koffie zorgen en Annie had mij al verklapt dat zij later op de avond frietjes zou gaan bakken. Onze magen waren gewaarschuwd!

Gezien de 2 bezoeken op een avond waren we ook verzocht eerder te komen. Helaas lukte Johanna en mij dat niet. We kamen in Dukenburg voor een afgesloten weg en moeste rechtsomkeer maken en met wat extra zoeken in Velp en de lange dijk waren we denk ik een half uurtje te laat. Iedereen had zich al lekker buiten, al dan niet onder het afdak, geïnstalleerd. Er stond een harde wind en ik was niet al te warm gekleed dus ik koos gauw een plaatsje een

Tonnie geeft uitleg over haar prachtige tuin.

beetje beschut tegen de wind. Als eerste viel mij de geweldige mooie bloementuin rondom het huis op. De bloeiende hortensia's waren een lust voor het oog, evenals de vele fuchsia's. Er wordt bij Tonnie niet meer "geboerd". Kippen waren er wel. Tonnie nam een groepje mee naar binnen voor de "expositie". Wat blijkt: zij schildert zelf. En dan van alles: van portretten van haar kleinkinderen, dieren en de natuur. Dit alles in een prachtige oude boerderijwoning, wellicht nog min of meer in oude staat?

Toen het kasje in: daar viel ik in de volgende verbazing: nog niet zo heel lang lid zijnde van onze afdeling, stond daar toch al een verzameling mooie planten. Ook al flink gezaaid. Een "rood bolletje van Intratuin" waren na uitzaai prachtige euphorbias geworden van al 30 à 40 cm hoog. Ook viel een mooie grote hamatocactus op met 2 schitterende bloemen.

De bloeiende hamatocactus.

Deze *Notocactus scopa* Van Tonnie maakt zich op voor de volgende bloeironde.

Nog een overzicht van de prachtige tuin van Tonnie.

Tonnie heeft ook aparte zonnehoeden (Echinacea, Rudbeckia) in de tuin.

Maar we zouden ook naar Anny gaan, 6 huisnummers verderop, maar toch nog best een stukje over de dijkweg. Bij Anny is nog volop bedrijf. Aardappels, tarwe, maïs en suikerbieten wordt er gekweekt, zou even later Anny ons vertellen met een rondleiding. In een van de schuren waar binnenkort weer een paar meter hoog de aardappels moeten komen te liggen legde zij een en ander uit. Van de aardappelrassen Agria, Victoria en Frieslanders, kende ik alleen maar de laatste. In deze schuur liep ook een jong poesje naar binnen (volgens onze kenner Johanna een schildpadje...). Er bleken totaal vijf jonge poesjes rond te lopen. Loes was verkocht: eentje bleef er aan haar handen plakken en daar ze oud genoeg waren mocht ze deze mee nemen. Doos gezocht en hup... Volgende dag ontving ik een foto van Theo dat het in Appeltern tussen oud en jong dik voor elkaar was... (Opmerking van de redacteur: het schildpadje is inmiddels 'Moos' gedoopt, een soort variatie op de 'Maas' waar zowel Annie als Loes en Theo en dus Moos wonen).

Buiten stond een soort open kast met daarop de cactussen en vetplanten. Ik herinner mij een mooie bloeiende schaal met daarom een sedumsoort. Ergens stond ook nog een ezel. Een oude stal ? is tot een complete woning voor Annie en haar man verbouwd. Als ik het goed begrepen heb allemaal zelf gedaan. In de naastgelegen oude boerderijwoning woont nu de dochter. En toen waren ook de frietjes klaar. Dat Annie dit niet voor de eerste keer doet was duidelijk. De glaasjes waren al door mij ingeschonken, de mayo stond al op de tafel, de borden waren uitgedeeld en toen was daar de eerste schaal. Iedereen heeft zichzelf lekker bediend met de patatjes. Er was ruim voldoende. Het was een geweldige avond met deze twee dames die pas in 2014 lid zijn geworden en wat "kleur" brengen in onze "belegen" afdeling.

Moos heeft het zich in Appeltern makkelijk gemaakt

Het is dik voor elkaar tussen oud en jong

Riet Maessen

Een deel van de opstelling bij Annie

Een schaal met sedums bij Annie

Ergens stond ook nog een ezel.....

Een opuntia met bloemknoppen

Riet is populair bij de katten.....

Excursie Succulenta naar Noord-Nederland op zaterdag 16 juli

Noordelijke weelde

Met meer vrouwen dan mannen staan we op de vertrekplek bij MacDonalds in Beuningen waar we ons verdelen over drie auto's. Straks zal Thea nog met buurtgenote Marina zich bij ons voegen. We reizen ruim 200 km af naar Anjo en Coby Keizer, bekend van onze Bijzondere Plantenmarkt. Westeind Zuidbroek is het oude Winschooter kanaal waar Anjo in 1978 het kruideniershuis voor schippers, verbouwde tot wat het nu is: een ruime woning en achter vinden we drie kassen, waarvan twee geschakeld. De Groningse succulentenliefhebbers trakteren ons op koffie met vlaai in drie soorten. De aardbeivlaai is erg geliefd. Johanna helpt mee de vlaai uitdelen en heeft zo een stuk aardbeivlaai weten te bemachtigen. Anderen doen zich te goed aan de appel of vruchtenvlaai. Als het uitdelen zo'n beetje rond is, denkt Johanna aan het nuttigen van haar gereserveerde, gekoesterde droom te beginnen. Maar haar stuk vlaai is weg. Hoe kan dat? Tijs

Aan de koffie bij Anjo en Coby

Een deel van de tuin met kassen van Anjo en Coby.

Anjo bij een deel van de buitencollectie

constateert dat hij het stuk aardbeivlaai (Was dat van Johanna?) bijzonder kan waarderen.

In de achtertuin begroeten fuchsia's en paarsblauwe agapanthussen ons naast nog honderd andere soorten zoals agaves en aeoniums. In de kas meldt Anjo dat hij de kasplanten niet afschermt tegen de felle zomerzon. De planten passen zich wel iets aan. Ook hier een overweldigende soortenrijkdom, niet alleen van succulenten, maar ook van bv minipelargoniums, met namen als Bonte Appelbloesem, die 's winters bij 10-12 graden moeten verblijven en maximaal 15 cm hoog wordt. "Zeggen ze", zegt Anjo, "want sommige blijken stiekem hoger te worden".

Daar komt Johanna aan en meldt zich bij Anjo. "Ik heb met mijn tas net een plant omgegooid, een euphorbia, op de hoek". "Oh", zegt Anjo geruststellend, "die stond daar wat wiebelig". "Ja, maar de kop is beschadigd, hij bloedt", legt Johanna uit. "Dat was van de week ook al zo". "Oh, gelukkig," zegt Johanna. Ze kan weer rustig ademen.

Minipelargoniums?

Lied en Sonja kunnen er wel om lachen.

Nadere inspectie toont de *Euphorbia* met enkele druppels sap op de randen; het is niet wit, maar lichtgeel. Even verder staan op het oog dorre planten: *Othoma euphorbioides* en *O. herrei*. Dit zijn wintergroeiers, die zien er zomers uitgedroogd uit. Het niet-scherpen van de *astrophytums* lijkt brandvlekken als van een bosbrand te hebben veroorzaakt, maar in werkelijkheid komt het door optrekkend vocht, zegt Theo. Op de hoek staat een Schoonmoederstoel van wel een halve meter doorsnee. De *Euphorbia obesa*'s dragen een soort kaboutermuts om de wegspringende zaden op te vangen. Marina en Thea zijn intussen ook gearriveerd. Marina zoekt meer naar 'knollen', caudexplanten zeggen wij. Vooral voor haar dochter.

Bij de familie Bronsema komen we in een weidser domein. "We hebben hier 5,5 miljoen planten per jaar op 18 duizend vierkante meter kas", zegt Robin die ons met Hans ontvangt. "Mijn vader heeft ook nog 4500 m² in Sappemeer voor zaaigoed." De firma verzamelt 100 tot 200.000 zaden per soort. Maar dank zij een slimme zaaimachine kan de kas in vier dagen volledig gezaaid zijn

in kleine traytjes met kuipjes van ca 4x4 cm. “Vroeger deden we daar twee weken over”, zegt Robin. Het meeste zaaigoed wordt gezaaid via de trilmethode, waarbij ca 5 zaadjes in een potje vallen door een klein gaatje dat snel sluit. De ontkiemde en verder gegroeide plantjes worden omgepot met een ompotmachine naar potjes van 8,5 cm. De meeste planten zijn voor de export, veelal

Een fraaie ferocactus bij Anjo en Coby

na een opgroeitijd bij bijvoorbeeld Ubink, Europatuin of Derksen. Het meeste zaad, behalve lithops, wordt voorgezaaid om het kiemingspercentage te bepalen. Als dat laag is worden er meer zaden per potje via de machine gezaaid, zodat elke pot altijd goed vol zit. Hans vertelt bij de potmachine over de bemesting met kalisalpeter: “Dat geeft een gedrongener groei, vooral van belang als het licht minder wordt in het najaar. Kalisalpeter voorkomt dat je lange slungelige planten krijgt.”

De Lithopsen voor China en Zuid-Korea mogen niet op een substraat staan. Angst voor ziektes is de reden. Robin demonstreert hoe de ontworteling verloopt en kiept een pot met Lithopsen om, pakt er een beet en trekt de wortel eraf. Het lichaamje wordt zo opgestuurd naar Azië. Die groeit daar in twee weken weer uit tot 5 cm wortel. Hij pakt een lithops en om de binnenzijde te laten zien, breekt hij hem door. “Wat doe je nou?” roept Thea verschrikt. “O, er gaan wel tien miljoen van die plantjes

Robin geeft uitleg over de zelf ontwikkelde machine die in één keer in een tray met potjes van 7.5 cm per potje 40 tot 50 lithops zaadjes uitzaait.

door mijn vingers”, zegt Robin.

Hij vertelt hoe bezoekers in de kas komen en geen idee hebben van wat hun te wachten staat. “Ze denken een winkel binnen te stappen, maar zien dan deze vlaktes met duizenden plantjes van dezelfde soort en grootte en dan zijn ze de weg kwijt. Ze verwachten een Lucky Luck cactus maar die hebben we niet eens”, zegt Robin. “Daarom hebben we een voorbeeldtuin aangelegd. Even later poseren Tonny, Lieda en Riet in de tuin om te figureren voor de foto bij het persbericht volgend jaar als de club voor de veertigste keer de Bijzondere Plantenmarkt in het Kolpinghuis houdt. Ze lachen professioneel.

Professioneel lachen voor een wervende foto tbv de exotische plantenmarkt.

Als we bij Gerard Geling aan de overkant van het weggetje – we hebben eerst bij Anjo en Coby geluncht – binnenkomen heeft Gerard meteen een interessante prijsvraag. Hij is zijn mobiele telefoon verloren, wellicht ergens in de kas. “Degene die ’m vindt mag voor twintig euro aan planten uitzoeken”, belooft hij. Mireille laat het zich geen twee keer zeggen.

De kas is een hot spot van biodiversiteit. Zoveel soorten, waarvan twee grote rijen behoren tot de persoonlijke collectie die niet te koop is, ook niet als Lieda een poging doet. Een prachtige bol met grote hanenkam of kuif van bladeren – een *Boophane disticha* of de *Albuca* met gekrulde bladen en gele bloei. Wonderlijk. Annie heeft haar oog laten vallen op een gedraaide Euphorbia en op een sierlijke ‘rommelmarktvaas’. Die is bij nader inzien wel te koop. Een klein hondje houdt de wacht bij de deur. Als iemand binnenkomt springt hij van z’n kussen en trekt daarbij aan een grote verroeste koebel. “Die heeft mijn broer een keer op mysterieuze wijze van

Tonnie bij een fraaie waaier (*Boophane disticha*) in de kas van Gerard Geling.

Jac Niessen, de schrijver van dit artikel maakt een foto in de kas van Gerard Geling.

Annie en Tonnie krijgen uitleg van Gerard.

een koe gehaald”, zegt Gerard. We vertrekken traag en als Thea in lichte paniek ons nog aanhoudt: Ze is de sleutel van de auto kwijt. We doorzoeken de kistjes met planten achterin. Ik kijk of de sleutel niet toevallig in het contact steekt. Helaas. Gerard zoekt driftig mee. En ja: hij vindt de sleutel: op de bestuurdersstoel. Opgelucht stappen Thea en Marina weer in. Ook wij vertrekken: “Je mag voor twintig euro planten uitzoeken,” roep ik Gerard toe. Hij kan ermee lachen.

Wolter ten Hoeve in Assen verwelkomt ons in zijn kas met drie gangen achter het huis. Hij is Mammelaria-kenner en tevens lid van de redactie van Succulenta. Een zeer uitgebreide collectie mammelaria's toont zich, zoals de *M. candida* (als een suikerspin), *M. dioica* met roze bloemen en felrode zaaddozen, en *M. frailiana* met een zaadkrans of de *M. tlalocii*, met een wiskundig geordend maaswerk of de tamelijk recent ontdekte en diepgeribte *Geohintonia mexicana*.

Een zaaisel *Geohintonia mexicana* bij Wolter ten Hove

Voor de gehate wolluis, spint en mogelijk ook een snellopend minikevertje dat de doornen van planten afbijt, heeft Wolter een oplossing. "Plaats de planten boven in de kas. Bij mooi weer is het ongerief in een maand verdwenen. Dat kan de warmte niet verdragen, de plant wel".

We sluiten de excursie naar zoveel noordelijke plantenweelde met sapjes en cake dankbaar af in de keuken van Wolter voordat we nog 170 km naar Beuningen rijden, waar een jonge MacDonalds-medewerker de dozen, blikjes en frietzakjes van de restaurantgasten van het wegdek opveegt voordat een grote zwarte kraai zich er te goed aan kan doen.

Jac Niessen

Verleiding.

In mijn leven heb ik me vaak laten verleiden: mooie schoenen, hè wat een leuke jurk, broek, trui, taartjes enz. Ja, ook andere verleidingen maar dat leg ik u niet uit.

Het jaarlijkse kasbezoek ging dit jaar in juli naar Velp bij Grave, naar de dames Annie en Tonnie.

Ze wonen beiden aan de Maas op een schilderachtige stek. De een, Tonnie heeft een prachtige bloementuin. Met zijn allen keken we er met bewondering naar. We vroegen ons af “hoe doet ze dat, zo vol, zo verzorgd (naast alle andere werkzaamheden)?” Ook de hobbykas stond er mooi bij. Daarna naar de boerderij van Annie en haar man Mari.

Zij hebben de boerderij op een interessante manier laten verbouwen. Wat mooi gevonden zo'n glazen plafond.

Ook hier werden we gastvrij ontvangen op de binnenplaats. En niet alleen door Annie maar ook door een groep kleine poesjes die enthousiast en nieuwsgierig op ons afrende zoals kleine diertjes dat in hun argeloosheid nog kunnen doen.

Daar begon het. Wat lief, wat klein. Eentje liet zich gewillig optillen en begon onmiddellijk te spinnen en toen ja toen was ik *verkocht*. Wel had ik nog enige twijfel of onze Maumau wel blij zou zijn met een poes/kameraadje erbij. Maumau is immers een getraumatiseerde in de steek gelaten poes. Hij trok onze aandacht indertijd door zijn hartverscheurende gemauw van onder de auto. Wij lokten hem met wat yoghurt en hij wilde, toen hij de drempel over was, wel bij ons blijven. Zijn schrille kreten hebben hem gered! Heel voorzichtig (van beide kanten) wenden wij aan elkaar. Vandaar overigens zijn naam. (Heel anders dan moosje, die sprong bijna letterlijk in je armen met 'Aai mij!')

Inmiddels is Maumau een lieve, einzelgängerige jeeuwetwel kater die ontzettend kan genieten van op je schoot liggen maar van vreemden niets wil weten.

Met het poesje in mijn armen keek ik met een schuine blik ik naar mijn partner. Hij zag dat ik 'verkocht' was en knikte goedmoedig ja .

De instemming kwam niet alleen van hem maar alle aanwezigen leefden mee en gunden de jonge kat een goed huis en ons een leuk poesje.

Moosje zoals zij inmiddels heet maakt het prima. Volgt ons overal, slaapt geduldig op de gang als wij ook gaan slapen. Dolt door het huis met een namaak muis, klimt met een vaart de boom in (vraagt zich dan af hoe kom ik hier weer uit), eet haar buik vol en valt daarna in een diepe slaap (het liefst op je schoot, maar een zacht kussen is ook oké). Het contact met Maumau verliep van de kant van de 'oudere' poes de eerste twee weken zeer stroef. Maumau heeft blijkbaar een ontwijkend poezenkarakter. Ze ging Moosje voortdurend uit de weg, was absoluut niet agressief maar ontweek toenaderingsspelletjes van Moosje en was veel buiten.

Daardoor kreeg hij van ons natuurlijk nog meer aandacht uit angst dat hij zou weglopen.

Enfin, het is goed gekomen. Samen eten deden ze vanaf het begin, samen spelen kan na ongeveer 2½ week.

Volgens mij is de integratie gelukt en hebben we zeer een sociaal poesje en een afstandelijke kater.

Ik trek geen vergelijkingen met hun baasjes.

De zoveelste verleiding heeft (weer) effect gehad.

Loes Jap-Tjong